

Oana BĂRBULESCU

**DREPTUL AFACERILOR PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR
ECONOMIC.
TEORIE ȘI APLICAȚII**

Editura
Universității
Transilvania
din Brașov

2023

Referenți științifici:

Conf. dr. Raluca TODOR

Avocat Adrian RUSU

ISBN: 978-606-19-1668-9

Prefață

Lucrarea de față se dorește a fi un instrument util studenților din învățământul superior economic în a căror programă analitică se regăsește disciplina Dreptul afacerilor.

Cartea, structurată pe trei capitole, prezintă într-o manieră sintetică, din perspectiva noii reglementări civile, acele elemente de drept privat care sunt incidente cu activitatea de afaceri. Fiecare capitol conține alături de aspectele teoretice de bază și conceptele-cheie pentru fiecare temă abordată o serie de teste-grilă, de întrebări de tip „adevărat sau fals” cu argumentarea răspunsului și de întrebări deschise, aplicații și teme de dezbatere ce reclamă un răspuns succint, la obiect. Întrucât cartea este dedicată studiului individual, pentru verificare sunt incluse rezolvările la testele grilă și răspunsurile corecte la întrebările de tip „adevărat sau fals”.

În primul capitol se dorește familiarizarea studentului cu acele noțiuni de drept civil pe care trebuie să le cunoască profesioniștii care activează în domeniul afacerilor, noțiuni ce sunt abordate în lumina reglementărilor din Noul Cod Civil. Accentul se pune pe elemente din teoria generală a contractului, elemente ce sunt analizate în contextul impus de particularitatea mediului de afaceri actual.

Următorul capitol gravitează în jurul noțiunii de profesionist. Prezentarea categoriilor de profesioniști debutează în cel de-al doilea capitol cu profesioniștii persoane fizice.

Un loc important este rezervat în cadrul lucrării profesioniștilor persoane juridice care desfășoară activități de producție, comerț sau prestări servicii, și anume societățile reglementate de Legea nr.31/1990, a căror evoluție, din momentul înființării până la faza de lichidare este analizată în capitolul 3.

Cartea reprezintă o ediție reeditată și corectată a lucrării *Teste și aplicații la disciplina Dreptul Afacerilor*.

Cap.1. Noțiuni introductive de drept	5
1.1. Aspecte introductive privind noțiunea de drept	6
1.1.1. Dreptul și izvoarele lui	6
1.1.2. Raportul juridic	29
1.1.3. Obligațiile ca izvor al raportului juridic	62
1.2. Rezumat	80
1.3. Întrebări și aplicații	82
1.3.1. Teste grilă	82
1.3.2. Afirmatii de tip “adevărat sau fals” cu argumentarea răspunsului	104
1.3.3. Întrebări deschise, aplicații și teme de dezbatere	116
Cap. 2. Profesionistul persoană fizică	128
2.1. Aspecte de bază	129
2.1.1. Persoana fizică autorizată	132
2.1.2. Întreprinzător persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale	134
2.1.3. Înreprenderea familială	139
2.1.4. Dobândirii calității de profesionist a persoaei fizice	142
2.1.5. Reglemantarea legală a obligațiile profesioniștilor economici	152
2.2. Rezumat	152
2.3. Întrebări și aplicații	153
2.3.1. Teste grilă	153
2.3.2. Afirmatii de tip “adevărat sau fals” cu argumentarea răspunsului	175
2.3.3. Întrebări deschise, aplicații și teme de dezbatere	195

<u>Cap. 3. Profesionistul persoană juridică. Reglementarea societăților conform Legii nr. 31/1990</u>	202
3.1. Aspecte de bază	204
3.1.1. Definirea și clasificarea societăților	204
3.1.2. Constituirea societăților	224
3.1.3. Conducerea, administrarea și controlul societăților	254
3.1.4. Modificarea, dizolvarea și lichidarea societăților	307
3.2. Rezumat	321
3.3. Întrebări și aplicații	326
3.3.1. Teste grilă	326
3.3.2. Afirmații de tip “adevărat sau fals” cu argumentarea răspunsului	360
3.3.3. Întrebări deschise, aplicații și teme de dezbateri	420
Rezolvări	437
Bibliografie	443

1. PRIVIRE GENERALĂ ASUPRA DREPRULUI AFACERILOR

Obiectivele capitolului:

- familiarizarea cu conceptele-cheie din domeniul dreptului;
- identificarea izvoarelor dreptului;
- cunoașterea palierelelor pe care se aplică legea civilă;
- analiza elementelor raportului juridic de drept civil;
- analiza elementelor raportului juridic de drept al afacerilor;
- cunoașterea izvoarelor obligațiilor;
- recunoașterea diferitelor tipuri de acte juridice;
- înțelegerea faptelor juridice;
- delimitarea contractului de celelalte izvoare obligaționale.

Concepte-cheie:

- ramură de drept
- izvor de drept
- capacitate civilă
- capacitate de exercițiu
- raport de drept
- drept real
- drept de creanță
- normă juridică
- subiect de drept
- creditor
- debitor
- act juridic
- fapt juridic

1.1. Aspecte introductive privind noțiunea de drept**1.1.1. Dreptul și izvoarele lui**

Definirea, diviziunea și rolul dreptului. Delimitări

Noțiunea de drept are mai multe accepțiuni: obiectiv, subiectiv, ca știință socială, tehnică și artă.

Dreptul obiectiv desemnează totalitatea normelor juridice edictate de stat în decursul existenței sale prin organele competente.

Dreptul pozitiv reprezintă totalitatea normelor juridice în vigoare, la un anumit moment, într-un stat. Se referă la reglementările valabile în prezent, în actualitate.

Dreptul subiectiv desemnează dreptul ce aparține unei persoane fizice sau juridice, în temeiul normei juridice. Cu alte

cuvinte, este posibilitatea, prerogativa unei persoane de a cere altuia să respecte o anumită conduită, respectiv să dea, să facă, sau să nu facă ceva, în caz de nerespectare intervenind forța de constrângere a statului. Reprezintă accepțiunea dreptului cea mai des folosită în societate deoarece ne referim la drept în accepțiune subiectivă de fiecare dată când invocăm drepturile noastre. Exemple de drept subiectiv: dreptul de proprietate, dreptul la vot etc. Prin forța de constrângere, statul garantează dreptul subiectiv al fiecărui cetățean, de exemplu, dacă o proprietarul este tulburat de către o persoană în exercitarea dreptului său, va apela la forța de constrângere a statului, care va interveni prin organele abilitate.

Dreptul este o știință social-umană deoarece studiază fenomenul juridic și relevanța sa în cadrul societății.

Dreptul este considerat a fi tehnică și artă, deoarece presupune o tehnică în crearea actelor juridice, de redactare, de exprimare, etc., dar și o artă, în sensul de a reglementa în mod corect și util relațiile sociale¹.

Diviziunea generală a dreptului

Dreptul poate fi înțeles și din perspectiva ramurilor de drept, cum sunt, de exemplu, Dreptul civil, Dreptul penal, Dreptul fiscal, Dreptul muncii etc.

Ramura de drept înglobează normele juridice care reglementează relațiile sociale dintr-un anumit domeniu de activitate

¹ Pătru R.S., *Dreptul afacerilor. Curs universitar*, Ed. Universul Juridic, București 2023, pag.22

al vieții sociale raportat la obiectul reglementării juridice, adică relațiile sociale ce intră sub incidența normelor juridice, în baza unei metode specifice de reglementare și a unor principii comune ².

Ramurile de drept au un obiect propriu de reglementare, metodă proprie și principii proprii, fiind circumscrise dreptului public sau dreptului privat, conform diviziunii clasice a dreptului.

În cadrul fiecărei ramuri de drept, normele juridice se grupează în ansambluri numite instituții juridice. Ramurile de drept se găsesc într-o strânsă interdependență și formează sistemul de drept.

Ramurile de drept pot fi din sfera dreptului public și din cea a dreptului privat. Criteriul distinctiv îl constituie poziția părților în cadrul raportului juridic.

Dreptul public cuprinde regulile care guvernează organizarea unui stat și raporturile dintre stat și agenții săi, pe de o parte și ceilalți participanți la astfel de raporturi juridice, pe de altă parte, părțile raportului juridic aflându-se în relații de subordonare una față de cealaltă. Normele dreptului public sunt norme imperative, nici un participant la aceste raporturi juridice neputând deroga de la ele.

Dreptul public se subdivide la rândul lui în: dreptul constituțional, dreptul administrativ, dreptul penal, dreptul fiscal-financiar, dreptul internațional public, dreptul mediului, dreptul procesual penal.

Dreptul privat vizează relațiile dintre indivizi, ca membrii ai societății sau dintre entități private, relații încheiate pe poziție de

² Lupan E. , *Drept civil. Partea generală*, Ed. Standard SRL Cluj- Napoca, 1995, pag.27